

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi Üçüncü İnikat

10 . 1 . 1929 Perşembe

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	22
2. — SUALLER	22
3. — HAVALA EDİLEN EVRAK	22
4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER	23
1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresi- nin beş aylık bütçesine tahsisatı munzamma itası hakkında (1/321) numaralı kanun lâyi- hası ve Bütçe Encümeni mazbatası,	23:24,25:27

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Nurettin Ali Beyin Riyasetleriyle akdedilerek Maarif Vekâletinin Başvekîl İsmet Paşaya tevdi kıldığı hakkında Cumhuriyet Riyaseti tezkeresi okunduktan sonra Askeri Tekâit Kanununun 40 ve 47 nci maddeleri hakkındaki tefsir mazbatası ve bazı devair bütçelerine tahsisat itasına ve bazı devair bütçelerinde münakale icrasına ve tahsisat imhasına ve muhnik ve müsemmin gazların harplerde men'i istimaline mütedair kanun lâyihaları müzakere ve kabul edildi.

Ankara'dan gayri mahallerdeki telefonlar hakkındaki kanun lâyihasının ikinci ve Türkiye - İsveç Ticaret ve Seyrisefain Muahedenamesinin tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakeresi icra kılındı.

Antalya Mebusu Ahmet Saki Beyin Ticaret Kanununa bir madde ilâvesi hakkındaki teklifine lüzum olmadığına dair mazbata dahil kabul olunduktan sonra Perşembe günü içtima edilmek üzere inikata hitam verildi.

2. — SUALLER

Giresun Mebusu Hakkı Tarık Beyin, Tıp âleminde mütehassıs adedinin artırılması hususunda ta-

kip edilen gaye ve sairereye dair şifahi takriri Sıhhiye Vekâletine havale olunmuştur.

3. — HAVALA EDİLEN EVRAK

Teklifler

1. — Giresun Mebusu Hakkı Tarık Beyin İcra Kanununun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında teklifi kanunisi. (Adliye Encümenine)

2. — Giresun Mebusu Hakkı Tarık Beyin bazı müesseselerde sahipsiz kalan haklara dair teklifi kanunisi. (İktisat, Adliye ve Maliye encümenlerine)

Tezkereler

3. — İktisat Vekâleti 1928 senesi bütçesinin 795 nci faslının ikinci maddesindeki kamyon mubayaası ve şoför istihdamı için formüle meşruhat verilmesi hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Bütçe Encümenine)

4. — İstanbul Polis Serkomiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin; Millî Müceledeledeki hizmetine binaen İstiklâl Madalyasıyla taltifi hakkında Başvekâlet tezkeresi (Millî Müdafaa Encümenine)

5. — Kastamonunun Akdoğan köyünden Sadık oğlu Ali'nin idamına dair Başvekâlet tezkeresi (Adliye Encümenine)

6. — Memurin Kanununun müzeyyel maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (Memurin Kanunu Muvakkat Encümenine)

Takrirler

7. — Giresun Mebusu Hakkı Tarık Beyin Avukatlık Kanununun bazı maddelerini tadil edici 708 numaralı Kanunun 6 nci maddesinin tefsiri hakkında takriri. (Adliye Encümenine)

Mazbatalar

8. — Tokat'ın Ovacık köyünden pehlivan oğullarından Mehmet oğlu Şaban'ın idamına dair (3/195) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14 00

REİS : Nureddin Ali Bey

KÂTIPLER : Süreyya Tevfik Bey (Tokat), Necip Ali Bey (Denizli)

REİS — Celseyi açıyorum efendim.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin beş aylık bütçesine tahsisatı munzamına itası hakkında (1/321) numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında mutalâa var mı? (Hayır sesleri)

Maddelere geçilmesini kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin 1928 senesi Bütçe Kanununa müzeyyel Kanun

Madde 1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin 1928 senesi Bütçe Kanunu ahkâmı Mayıs 1929 nihayetine kadar temdit edilmiştir.

REİS — Birinci maddeyi kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin 1928 senesi bütçesinin merbut 1 numaralı cetvelde yazılı fasıl ve maddelerine ceman 109 422 lira tahsisatı munzamına olarak ilâve olunmuştur.

F ₂	Lira
1 Maaşat	2 125
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
2 Ücurat	61 510
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
3 Tahsisatı fevkalâde	3 288
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
4 Müdürü umumî tahsisatı maktuası	208
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.

(1) 64 numaralı matbua zaptın sonuna merbutur.

F ₂	Lira
5 Mütেকaidin eytam ve eramil	5 209
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
6 Masarifi muhtelif	36 382
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
7 Telgraf ücuratı	250
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
9 Eski seneler düyunu	450
REİS — Kabul edenler... Etmeyenler...	Kabul edilmiştir.
İkinci maddeyi kabul edenler... Etmeyenler..	Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin 1928 senesi bütçesinde (Masarifi muhakeme) namıyla yeniden açılan onuncu fasla 2 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vaz olunmuştur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin 1928 senesi masarifi bütçesinin birinci ve ikinci fasıllarına merbut cetveller yenine işbu Kanuna merbut II numaralı cetvel ikame olunmuştur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — İşbu Kanuna merbut II numaralı cetvelde gösterilen kadro mucibince Anadolu ve Rumeli cihetleri ile Ağva ve Kefken mevakiilerinde ve fener dubasında ifayı hizmet edenler hakkında müstahdem ahkâmı tatbik olunur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bu Kanun 1 Kânunusani 1929 tarihinden muteberdir.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7, — Bu Kanunun ahkâmını icraya İktisat Vekili memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyhâi kanuniyenin heyeti umumiyesini tayini esamî ile reye arz ediyorum. Lütfen reylerinizi istimal buyurunuz. Reylerini vermiyen zevat varmıdır? İstihsalî âra muamelesi hitam bulmuştur.

İstihsalî âra neticesini arz ediyorum :

Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresinin beş aylık bütçesine tahsisatı munzamına itası hakkında (1/321) numaralı kanun lâyhâsı için 186 zat reye iştirak etmiştir. Muamele tamamdır. Kanun 186 reyle kabul edilmiştir.

Cumartesi günü saat 14'de içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma Saati : 14.20

Bu zabıt ceridesinde mevzu bahis Karadeniz Boğazı Tahlisiye idaresine ait Kanunun ikinci maddesine merbut cetvelin 10 ncu faslı tayyedilmiş ve maddedeki rakam da binnetice 109 422 olmuştur.

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin Beş Aylık Bütçesine Tahsisatı Munzamına İlavesi Hakkında Kanunun Neticesi Arası

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi : 316
Reye iştirak edenler : 186
Kabul edenler : 186
Reddedenler : 0
Müstenkifler : 0
Reye iştirak etmeyenler : 128
Münhaller : 2

(Kabul edenler)

ADANA	BİTLİS	Emin Anslan Bey	GİRESUN
Hüsnî Bey	İlyas Sami Bey	Mazhar Müfit Bey	Hakkı Tarık Bey
AFYONKARAHİSAR	Muhiddin Namî Bey	Necip Ali Bey	Kâzım Bey
Haydar Bey	BOLU	Yusuf Bey	Şevket Bey
İzzet Bey	Doktor Emin Cernâl Bey	DIYARBEKİR	GÜMÜŞHANE
İzzet Ulvi Bey	BURDUR	İshak Refet Bey	Cernâl Hüsnü Bey
AKSARAY	Mustafa Şeref Bey	Kâzım Paşa	Halil Nihat Bey
Besim Atalay Bey	Sallih Vahit Bey	Rüştü Bey	ISPARTA
Kâzım Bey	BURSA	EDİRNE	Hâkim Ruza Bey
AMASYA	Ahmet Münir Bey	Faik Bey	Hüseyin Hüsnü Bey
Esat Bey	Bakteriyoloğ Refik Bey	Hasan Hayri Bey	İbrahim Bey
İsmail Hakkı Bey	Doktor Şefik Lütfi Bey	Şakir Bey	Mükennem Bey
Nafiz Bey	Esat Bey	Zeki Mesut Bey	İÇEL
ANKARA	Muhlis Bey	ELÂZİZ	Emin Bey
Halit Ferit Bey	Mustafa Fehmi Bey	Hüseyin Bey	Hakkı Bey
Talât Bey	Refet Bey	Mustafa Bey	İSTANBUL
ANTALYA	CEBELİBEREKET	Nakyettin Bey	Akçoraoğlu Yusuf Bey
Ahmet Saki Bey	Ali Rıza Bey	ERZİNCAN	Dr. Nureddin Ali Bey
Rasih Bey	Naci Paşa	Abdülhak Bey	Haridi Bey
Süleyman Şevket Bey	ÇANAKKALE	Aziz Sami Bey	Hüseyin Bey
AYDIN	Mehmet Bey	ERZURUM	İhsan Paşa
Emin Fikri Bey	Ziya Gevher Bey	Asım Bey	Süreyya Paşa
Tahsin Bey	ÇANKIRI	Doktor Ahmet Fikri Bey	Tevfik Kâmil Bey
BALIKESİR	Rifat Bey	Nafiz Bey	Ziyaettin Bey
Emin Bey	Talât Bey	Necip Asım Bey	İZMİR
Fahrettin Bey	Ziya Bey	ESKİŞEHİR	Ahmet Enver Bey
İsmail Hakkı Bey	ÇORUM	Ali Ulvi Bey	Hüseyin Bey
Osman Niyazi Bey	Dr. Mustafa Bey	Sait Bey	Kâmil Bey
Sadık Bey	İsmail Kemal Bey	GAZİAYINTIAP	Mahmut Celâl Bey
BEYAZIT	İsmet Bey	Ahmet Remzi Bey	Şükrü Saraçoğlu Bey
İhsan Bey	Münir Bey	Ali Cenani Bey	Münir Bey
Şefik Bey	Ziya Bey	Ferit Bey	
BİLECİK	DENİZLİ	Reşit Bey	
Asaf Bey	Doktor Kâzım Bey		

KARS
Ağaoğlu Ahmet Bey
Balha Tali Bey
Dr. Sadrettin Bey
Faik Bey
Halit Bey

KASTAMONU
Ali Rıza Bey
Cemal Bey
Hasan Fehmi Bey
Refik Bey

KAYSERİ
Doktor Burhanettin Bey
Hasan Ferit Bey
Reşit Bey

KIRKLARELİ
Doktor Fuat Bey
Şevket Bey

KİRŞEHİR
Hazım Bey
Lütfi Müfit Bey

KOCAELİ
İbrahim Bey
Kemalattin Bey
Kılıçoğlu Hakkı Bey
Ragıp Bey
Selâhattin Bey

KONYA
Ahmet Hamdi Bey

Fuat Bey
Mustafa Bey
Musa Kâzım Bey
Naim Hazım Bey
Tevfik Fikret Bey
KÜTAHYA
Cevdet Bey
İsmail Hakkı Bey
Niyazi Asım Bey

MALATYA
Abdülmuttallip Bey
Dr. Hilmi Bey
Dr. Fazıl Berkî Bey

MANİSA
Akif Bey
Dr. Salim Bey
Kâni Bey
Kemal Bey
Yaşar Bey

MARAS
Mehmet Bey
MARDİN
Abdülrezzak Bey

Ali Rıza Bey
İrfan Ferit Bey
Nuri Bey

MERŞİN
Hakkı Bey

MUĞLA
Ali Nazmi Bey
Nuri Bey
NİĞDE
Ata Bey
Faik Bey
Galip Bey
Halit Bey

ORDU
Hamdi Bey
İsmail Bey

RİZE
Atif Bey
Esat Bey
Fuat Bey

SAMSUN
Avni Bey
Doktor Asım Bey
Ethem Bey

SİİRT
Halil Hulki Bey

SİNOP
Refik İsmail Bey
Yusuf Kemal Bey

SİVAS
İbrahim Alâeddin Bey
Necmeddin Saidik Bey
Rasim Bey

Remzi Bey
Ziyaettin Bey
Ş. KARAHİSAR
İsmail Bey

Tevfik Bey
TEKİRDAĞ
Celâl Nuri Bey
Faik Bey

TOKAT
Bekir Lütfi Bey
Mustafa Vasfi Bey
Süreyya Tevfik Bey

TRABZON
Abdullah Bey
Arif Bey
Daniş Bey

URFA
Ali Saip Bey
Dr. Refet Bey
Mahmut Bey

Refet Bey
YOZGAT

Avni Bey
Hamdi Bey
ZONGULDAK
Hüsnü Bey
Mehmet Nazif Bey
Celâl Sahir Bey
Rifat Bey

(Reye İştirak Etmeyenler)

ADANA
Kadri Bey
Kemal Bey
Zamir Bey

AFYONKARAHİSAR
Ali Bey
Ruşen Eşref Bey
Musa Kâzım Bey
AKSARAY
Neşet Bey

ANKARA
Ali Bey
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
İhsan Paşa
Rifat Bey
Saimi Bey
Şakir Bey

ANTALYA
Doktor Cemal Bey
Hasan Sıtkı Bey
ARTVİN
Asım Bey

Mehmet Ali Bey
AYDIN
Dr. Reşit Galip Bey
Dr. Mazhar Bey
Mitat B.

BALIKESİR
Ali Şuuri Bey
Hayreddin Bey
Kâzım Paşa (B. M. M. Reisi.)
Mehmet Akif Bey
Mehmet Cavit Bey

BEYAZIT
Halit Bey
BİLECİK
İbrahim Bey

Rasim Bey
BİTLİS
Muhiddin Bey
BOLU
Cemil Bey

Cevat Abbas Bey
Fahih Rifki Bey
Şükrü Bey

BURSA
Asaf Bey
Senih Bey

CEBELİBEREKET
Avni Paşa

ÇANAKKALE
Samihi Rifat Bey
Şükrü Bey

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik Bey
(V.)

DENİZLİ
Haydar Rüştü Bey

DİYARBEKİR
Zekâi Bey

ELÂZİZ
Hasan Tahsin Bey
Fazıl Ahmet Bey

ERZİNCAN
Saffet Bey

ERZURUM

Aziz Bey
Nafi Atuf Bey
Tahsin Bey
Emin Bey
Dr. İsmail Besim Paşa

GAZİAYINTAP

Kılıç Ali Bey
Şahin Bey

GİRESUN

Hacim Muhiittin Bey
Tahir Bey

GÜMÜŞHANE

Hasan Fehmi Bey
Şevket Bey

HAKKÂRİ

İbrahim Bey

İSTANBUL

Ahmet Rasim Bey
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik Bey (S. V.)
Edip Servet Bey
Hamidullah Suphi Bey
Haydar Bey
Fuat Bey

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü Bey.
(V.)
Mahmut Esat B. (Aid. V.)
Mustafa Rahmi Bey (İk. V.)
Osmanzade Hamdi Bey

KİASTAMONU

Mehmet Fuat Bey
Velet Bey

KAYSERİ

Ahmet Hilmi Bey
Dr. Halit Bey

KIRKLARELİ

Mehmet Nahit Bey

KİRŞEHİR

Yahya Gallip Bey

KOCAELİ

İbrahim Süreyya Bey
Reşit Saffet Bey

KONYA

Hüsnü Bey
Kâzım Hüsnü Bey
Nevzat Bey
Refik Bey
Zühtü Bey

KÜTAHYA

İbrahim Bey
Nuri Bey
Ragıp Bey
Recep Bey (V.)

MALATYA

İsmet Paşa (Bş. V.)
Mahmut Nedim B.
Vasıf Bey

MANİSA

Bahri Bey
Mehmet Sabri Bey
Mustafa Fevzi Bey
Osman Bey

MARAS

Abdülkadir Bey
Mithat Bey
Nureddin Bey

MARDİN

Yakup Kadri Bey

MERSİN

Ali Münif Bey

MUĞLA

Şükrü Kaya B. (V.)
Yunus Nadi Bey

ORDU

H. Fahri Bey
Recal Bey
Şevket Bey

RİZE

Akif Bey
Ali Bey
Hasan Cavit Bey

SAMSUN

Adil Bey
Ali Rana Bey
Nusret Saidullah Bey

SİİRT

Mahmut Bey

SİNOP

Recep Zühtü Bey
SİVAS
Rahmi Bey
Şemseddin Bey

Ş. KARAHİSAR

Mehmet Emin Bey
TEKİRDAĞI
Cemil Bey

TOKAT

Hüseyin Hüsnü Bey
Şevki Bey

TRABZON

Ali Becit Bey
Hasan Bey (R. V.)
Nebizade Hamdi Bey
Süleyman Sırrı Bey
Şefik Bey

URFA

Ferit Celâl Bey

VAN

Hakkı Bey
Münip Bey

YOZGAT

Salih Bey
Süleyman Sırrı Bey
Tahsin Bey

ZONGULDAK

Halil Bey
Ragıp Bey

KARADENİZ BOĞAZI TAHLİSİYE İDARESİNİN BEŞ AYLIK BÜTÇESİNE TAHSİSATI MUNZAMMA İLÂVESİ HAKKINDA 1/321 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI

T.C.

Başvekkâlet

2.1.1929

Muamelât

Şube 1

Sayı : 6/22

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin beş aylık bütçesine tahsisatı munzamma itası hakkında Maliye Vekâletince tanzim olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 1.1.1929 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası beş aylık bütçe ile birlikte takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaa-de buyurulması rica olunur efendim.

Başvekkil

İsmet

Esbabı Mucibe Lâyihası

Karadeniz Boğazı Tahlisiye Umumî Müdürlüğünün 1 Kânunusani ilâ 31 Mayıs 1929 beş aylık bütçe kanunu lâyihasıyla varidat ve masarifat cetvelleri ve müfredath izahname merbutan makamı âlii vekâletpenahilerine takdim kılındı. Tahlisiye idaresinin varidatı Karadeniz Boğazından geçen sefain ve merakibi ticariyenin beher tonilatostundan istifa edilegelen beş kuruş (rüsümü tahlisiye) ve hâsılâtın hesabı cari suretiyle bankalara tevdiinden mütahassıl (Faiz) ve memurin ve mütekkaidin maaşlarından tevkif olunan (Aidatı tekkâüdiye) ve Rumeli şubei tahlisiyesindeki bir kıt'a arazi (Bedeli icarı) ve bazı fûruht edilmesi lâzım gelen ve idarece kabiliyeti istimaliyesi zayı olan bir kısım eşyanın fûruhtundan tahassül eden (Hâsılâtı müteferrikadan) ibarettir.

İdarenin 1 Kânunusani ilâ 31 Mayıs 1929 beş aylık varidatı merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği vechile (117 516) lira olarak tahmin edilmiş ve masarifatı da kezalik merbut (A) işaretli cetvelde irae olunduğu üzere (117 024) lira ve (50) kuruş olarak tespit olunmuştur.

1 Kânunusani ilâ 31 Mayıs 1929 beş aylık rüsümü tahlisiye varidatı 1928 senesi için tahmin edilmiş olan varidatın (Beş) aylık tahakkukatına nazaran (5 208) lira noksaniyle (114 375) lira olarak tahmin edilmiştir ki bu da Karadeniz sahilindeki hükümetlerden biri ile bazı düveli garbiye arasındaki muame-

lâtı ticariyenin bir takım kuyut ve şurut tahtında cereyan eylemekte olması hasebiyle Karadeniz Boğazından geçen sefaini ticariye adedinin sinin sabıkadaki miktardan dün olmasından ileri gelmiştir.

Hesabı cari suretiyle bankalara mevdu hâsılât faizi ise mevduat ve faiz nispetinin geçen seneye nazaran (417) lira fazla olarak (2 500) lira ve aidatı tekkâüdiye ise olbapta mütekkaidim lâyihaî kanuniye mucibince fener işaret gemisi kaptanlarıyla mürettebatının ve tahlisiye şubat ve mevakiindeki bilcümle memurin ve müstahdem maaşlarının ücurata tahvil edilmesi neticesi olarak yalnız merkez memuriyetiyle mütekkaidin ve eytam ve eramil maaşatına münhasır kalmasına mebni senei sabıka nazaran (1 767) lira noksaniyle (400) lira ve arazi bedeli icarı da senei sabıkanın aynı olarak senevi seksen lira hesabıyla beş aylık için (33) lira vaz edilmiş ve bu sene satılması icabedecek gayrı kabili istifade bazı eşyanın mahdudiyetine ve kıstelyevm gibi cezai hâsılât miktarının tayini dahi gayri mümkün bulunmasına mebni hâsılâtı müteferrika olarak (208) lira ki ceman beş aylık varidatı umumiyeye berveçhi balâ 1928 senesine nazaran (6 350) lira noksaniyle (117 516) lira olmak üzere tahmin ve terkim edilmiştir.

Masarif bütçesine gelince : İşbu beş aylık bütçenin maaş ve masarifat kısmında görülen tefavüt ait olduğu füsul ve mevadda izah olunacak esbaptan münbais bulunmakla bilnetice yekûnu umumiden (6 223) lira ve (75) kuruş noksan terkim edilmiştir.

Maaş ve ücurat fasıllarında senei sabıka bütçesine nazaran yapılan bazı tadilat ve tasarrufat berveçhi âti arz ve izah olunur şöyle ki :

Evvela - 1926 senesi bütçesinde masarifatı fasıl masusundan tesviye edilmek üzere yeniden tesis ve küşadı karargir olan tahlisiye mevakiinden senei mezkûre içinde tesisatı yetiştirilemediği halde müteakip 1927 ve 1928 seneleri bütçelerine dahi ithal edilmiş olan (Poyraz) mevkiinde tahlisiye teşkilâtı vücuda getirilmesini 1927 senesinde Felemenkten celp edilen mütehassis tarafından mütia raporda lüzum gösterilmesi ve filhakika Poyraz mevki Karadeniz Boğazının içinde olup o sahaya kadar salimen gelebilecek sefain için o muntıkada kazaya maruz kalması pek zaif bir ihtimal dahilinde hatta müstebat bile görülmekte ol-

duğundan poyrazda tahlisiye teşkilâtı vücade getirilmesinden sarfınazar olunarak tahsisatı tay edilmiş ve mevkii mezkûr memurin maaşatıyla masarifatı da tasarruf edilmiştir.

Kezalik (Kavak rüsum tahlisiye kâtibi) unvaniyle 1928 senesi bütçesine ithal edilmiş olan memuriyet dahi rüsumu tahlisiyenin sureti cibayeti için mevzu usulün kısmen tadiline atide izah olunacak esbap ve mütalâata mebni hâlâ lüzum gösterilmemekte olması ve 1928 senesinde dahi böyle bir memur istihdam edilmemesi hasebiyle şimdilik tay ve tahsisatı da tasarruf olunmuştur.

Kezalik şubattaki telefon muhaberatının temini için yalnız birer memur kâfi görülerek Rumeli ve Anadolu tahlisiye şubelerindeki dört telefon hat neferiyle Ağva ve Kefken kadrolarındaki birer telefon hat neferi ve ihtiyacı hazıra nazaran vücutlarına lüzum görülmeyen Anadolu şubesindeki demirci, nakkaş ve kalafatçı ile Rumeli şubesindeki kalafatçı tay olunarak bir nakkaş ibka edilmiştir.

Birinci sınıf bir cankurtaran sandallı kâfi miktar roket ve sair vesaiti tahlisiyesi mevcut olan (müstakil Ağva) tahlisiye mevkiinde icabı halinde roketçilikten can sandalı taifelerine terfi edilmekte olan sandal efradı tarafından aynı zamanda roket âlat ve edevatı daha vakıfane bir surette istimal edilebileceği ve bir mevkide hadisata göre vesaiti tahlisiyeden yalnız ya roket veya can sandalı istimali zarurî bulunması hasebiyle müstakil işbu (Ağva) tahlisiye mevkiindeki (roket) kadrosunun ipkasına lüzum görülmeyerek tay edilmiştir.

Kezalik (Kefken tahlisiye mevkiinde dahi sahilin taşlık ve kayalık olması hasebiyle ikinci sınıf bir can sandalı bile icabı halinde denize indirilip karaya çekilmesi için asgari kırk - elli bin lira raddesinde bir meblağın sarfiyle bir rıhtım ve kızak ve kayıkhaneye inşası zarurî bulunması ve menaati mevkiiyeye nazaran mahalli mezkûrde vezaifi tahlisiyenin (roket) alatiyle daha müşmir olarak ifa edilebileceği tecrübeten anlaşılmasına mebni müstakil (Kefken) tahlisiye mevkiindeki (cankurtaran sandalı) kadrosunun da tayyile yalnız (roket) kadrosu ibka edilmiş ve mümaresei meslekîyeleri anlaşıldıktan sonra hidematı tahlisiyeye kayıt ve kabul edilmekte olan (roket) efradı tarafından kullanılabilir üçüncü sınıf bir can sandalının ihtiyaten mahalli mezkûrde bulundurulması tensip olunarak (Ağva) daki (roket), (Kefken) deki (cankurtaran sandalı) efradı maaşat ve masarifatı da tasarruf edilmiştir.

Kezalik fener işaret gemisinin beşinci ihtiyat kapitanıyla bölük eminine maslahata lüzum görülmeyerek kadrodan ihracı ve Ağva tahlisiye mevkiinin muntazam bir dispansere malik olan Ağva nahiyesi merkezinde bulunması hasebiyle mevkii mezkûr tababetinin işbu dispanser tababeti tarafından temini mümkün görülmesine ve Kefken mevkiinde pek uzak ve ücra bir mahalde bulunmasına mebni tabip bulunamamasından dolayı işbu iki mevkide birer sıhhiye memuru bulundurulmak suretiyle tabipleri tay edilmiş ve bu suretle minhaysülmecmuu beş aylık maaş ve ücrettan (14 450) lira tasarruf edilmiştir.

Bilfiil hidematı tahlisiyede müstahdem memurin ve müstahdeminin maaşından aidatı tekaüdiye tevkif edilegelmekte olduğu halde kısmı azami cankurtaran sandalı, roket efradı ve sahliden on beş mil açıktaki sabit fener işaret gemisi mürettebatını teşkil eden memurin ve müstahdem mumaileyhimin Memurin Kanununda münderiç sair evsaf ve şeraiti kanuniyeye tabi tutulmaları vazifeten ve vaziyeten imkân haricinde görülmesi hasebiyle mumaileyhimin maaşlarının bizzarur ücretata bittahvil müstahdem adadına ithali ve binnetice mumaileyhimin maatahsisat maaşatı esas ittihaz olunarak bir nispeti mutedile ve muayyene dairesinde pek cüzi bir zam yapılmak ve küsurat da hafzedilmek suretiyle ücretatı şehriyelerinde mahsus bir fazlalık vücade gelmiştir.

Kezalik Usulü Muhasebei Umumiye Kanununa tevfikan ve 1928 senesinden itibaren tutulması zarurî ve labut olan bazı defatiri hesabiyenin ve tekaüt muamelâtının tanzimi ile tahsisi maaş evrakının ve aktolunacak bilumum mukavelât ve müstenidatının birer suretlerinin ve bîlcümle evrakı sarfiye vesairenin her ay nihayetinde Divanı Muhasebata irsali (yeni usul hesabiyeye talimatnamesi) dairesinde 1 Haziran 1928 tarihinden itibaren hesabatın merkezileştirilmesi netayici zaruriyesinden olmasına ve bir mümeyyizle iki kâtipten ibaret bulunan daire muhasebe kadrosu tadat olunan işbu muamelâtı hesabiyeyi yetiştirebilmeleri maddeten muhal bulunmasına mebni daire muhasebe kadrosuna (2 500) kuruş maaşlı bir kâtibin ilâvesi ve vukuf ve ihtisaslarından idarenin bihakkın müstefit olduğu memurinden olup ikdam ve faaliyeti dahi şayanı takdir görülmekte olan (Tahrirat Müdürü Faik Beyin) maaşına da beş yüz kuruş zammıyla kadri marufa iblâğı ve yeni Türk harflerinin istimaline başlanılmasını müteakip idare muamelâtı kalemiyesinin teshili temşiyetini temin mülâhazasıyla merkez idare kadrosuna (6 000) kuruş ücreti şehriyeli bir (Daktilograf)

ile her ay münavebeten ifayı vazife eylemekte olan fener işaret gemisinin merkezde bulunacak kaptan ve mürettebatıyla memurini merkeziyenin icabı halinde tedavilerini icra ve şubattan hekimliğe ait vukubulacak matalip vesair hususatı sıhhiyeyi tetkik ve yeni alınacak efradın muayenei sıhhiyelerini icra etmek üzere kezalik merkez kadrosuna (5 000) kuruluş ücreti şehriyeli bir hekim ilâvesi ve şubat ile fener işaret gemisi levazımının umumî sevk ambarı ve nöbetleri değiştiren gemi mürettebatının beytutet mahalli olan (Anadolukavağı ambar memurluğunda) (2 000) kuruluş ücreti şehriyeli bir odacı istihdamı tensip edilmiş ve binnetice beş aylık maaş ve ücurat fasıllarında ceman (5 513) lira ve (75) kuruluş miktarı bir fazlalık vücuda gelmekte ise de meblağı mezkûr tasarrufat yekûnu olan (14 450) liradan tenzili halinde (8 936) lira ve (25) kuruluş tasarruf edilmektedir.

Üçüncü faslı teşkil eden tahsisatı fevkalâdeye gelince : Berveçhi maruz şubat ve mevakii tahlisiye ile fener işaret gemisi kaptan ve mürettebatı maaşının ücurata tahvili mülabesesiyle birinci fasılda gösterilmekte olduğu veçhile yalnız merkez memurinine ait (3 287) lira ve (50) kuruluş vazedildi.

Dördüncü fasılda sabıka veçhile aynen ibka edildi.

Beşinci faslın muhtevî bulunduğu mütekaidin ve eytam ve eramil maaş tahsisatı 1929 senesinde tekaüde sevki icabedenler nazarı itibare alınarak sabıka nispetle (776) lira fazlasıyla (5 209) lira olarak vazedildi.

Altıncı faslın birinci maddesi tayin bedelini mutazammın bulunmakla işaret gemisinin yeni kadrosunun neticesi senei sabıka nispetle (140) lira noksaniyle (2 355) lira.

İkinci maddesini teşkil eden roket vesaire hayvanatı yem bedeli dahi senei haliye hayvanat kadrosuna hasbellüzum dört beygirin ilavesi ve bu senenin kuraklığı neticesi melhuz olan arpa ve saman fiyatının terefüü nazarı itibare alınarak sabıka nispetle (286) lira fazlasıyla (2 973) lira noksaniyle (405) lira.

Üçüncü maddesini teşkil eden memurin elbise bedeli ise kezalik yeni kadro neticesi olarak sabıka nispetle yalnız sayfiye olmak üzere (90) lira noksaniyle (405) lira.

Dördüncü maddesini teşkil eden müstahdemin elbise esmanı da yalnız yazlık olarak bermucibi kadro (1 737) lira noksaniyle (5 688) lira.

Beşinci maddesini ihtiva eden tenvirat ve mahrukut bedeli de hatap hariç olarak sabıka nispetle (958) lira noksaniyle (2 135) lira.

Altıncı maddesi aynen ipka edilerek (925) lira - bedeli icar -

Yedinci maddesi olan mefruşat bedeli de aynen (833) lira.

Sekizinci maddesi olan tamirat bedeli de 1928 senesi tahsisatının ademi kifayeti muhtacı tamir bakiye tahlisiye mevakii mebanisi için sabıka misilli beş aylık için (5 420) lira.

Dokuzuncu maddesini teşkil eden harcırah tahsisatı da sabıka nispetle (209) lira fazlasıyla (1 042) lira.

Onuncu maddesini teşkil eden masarifi muhtelif de berveçhi sabık beş aylık (145 835) lira.

On birinci maddesini teşkil eden Meclisi idare hakkı huzuru da sabıka veçhile beş aylık için (1 042) lira.

On ikinci maddesini teşkil eden ikramiye ve mükâfatı nakdiye tahsisatı da kezalik sabıka veçhile beş aylık için (1 042) lira.

On üçüncü maddesini teşkil eden müstahdemin sigorta bedeli beş ay için (1 667) lira ki altıncı faslın yekûnu umumisi sabıka nazaran beş ay için (2 430) lira noksanı ile (39 810) lira olarak vazedildi ve 1928 senesi bütçesinin yedinci ve sekizinci fasıllarını teşkil eden telgraf ücuratıyla ecnebi mütehassıs ücreti ademi lüzumuna mebni tayyedildi.

Yedinci fasla da eski seneler düyûnu olarak (200) lira vazedildi.

Sekizinci fasla da rüsumu tahlisiyenin cibayeti hususunda rüsumu tahlisiye memurlarımıza kendi dairelerinde ifayı vazife etmeleri suretiyle muavenetleri sebkedegelmekte olan fenerler şirketine Mart 1929 gagesinde tediyе edilmek üzere ücreti maktua olarak (250) lira vazolundu.

Dokuzuncu fasıl ise salifülarz esbaba mebni müstahdemin maaşatı ücurata tahvil edilmesi neticesi olarak olbapta mütekaddim lâyihai kanuniye mucibince müstahdemine iade olunacak aidatı tekaüdiye karşılığı olmak üzere beş ay için (3 125) lira vazedildi.

Onuncu fasıl da bilfiil hidematı tahlisiyede bulunan ve Karadenizin en sarp ve şedaidi havaiyyeye maruz çetin sahillerinde hayatlarını istihkâr edercesine yüksek bir azmi vazife perverane ile hayati ve pek insanî hidematı deruhte etmiş olan müstahdemini idare için bir (teshilat ve teavün sandığı) vücuda getirilmesi tensip olunarak işbu sandığa (sermaye) ittihaz edilmek üzere beş aylık için (1 250) lira vazedildi.

İzahatı mesrudeye nazaran senei haliyenin beş aylık bütçesi ait oldukları füsul ve mevadda ber tafsil

arz olunan esbap ve mütalâata mebni varidat 1928 senesinin beş aylığına nispetle (6 350) lira noksanıyla (117 516) lira ve masarifat bütçesi de kezalik beş aylık için (6 223) lira ve (75) kuruş noksanıyla (117 024) lira ve (50) kuruş olarak tespit ve tanzim olunmakla Vekâleti Celilelerine arz ve takdim kılındı.

26 Kânunuevvel 1928

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Mazbata No. : 30

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesinin 1929 senesi Mayıs nihayetine kadar temdidini ve 117 024 lira 50 kuruş tahsisatı munzamına itası hakkındaki Kanun Lâyihası 2 . 1 . 1929 tarihinde Encümenimize havale buyurulmakla İktisat Vekili ve Tahlisiye Umum Müdürü beyler hazır oldukları halde tetkik olundu.

Tahlisiye İdaresinin şimdiye kadar Kânunusani den itibaren tatbik edilmek üzere hazırlanmakta olan bütçesinin bundan sonra Hazirandan başlaması esasını Encümenimizce de muvafık görülmüş ve birinci madde aynen kabul edilmiştir.

İdaresinin Mayıs nihayetine kadar masarifini bu müddet zarfında Bütçe Kanunu mucibince istifa edeceği rüsum ile muhtelif varidatı koruyabileceğinden tahsisatı munzamına itası kabul olunmuş ve miktarı 111 422 lira olarak tespit edilerek ikinci madde o suretle tadil edilmiştir.

İdaresinin bazı davaları intaç edebilmek için lüzum gösterdiği tahsisat, 1928 senesi bütçesinde yeri olmadığından, ayrıca «masarifi muhakeme» namıyla yeniden bir fasıl açılarak buraya 2 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vazolunmuş ve geçen sene satın alınmış olan otoşenenin tamir ve sair masraflarının altıncı fasılın onuncu maddesinden tevsiyesi muvafık görülmüştür.

Bilfiil tahlisiye hizmetlerinde bulunan memurlar maaşatının ücrete tahvili teklifi kabul edilmiş ve bu tadilleri gösteren (2) numaralı cetvel Kanuna rap-tedilmiştir.

Anadolu, Rumeli cihetleriyle Ağva ve Kefken mev-kilerinde ve Fener dubasında hizmet görenler hakkın-da müstahdemin ahkâmının tatbik olunması da va-

zifeleri icabı zaruri görülmüş ve bunun için 5 nci madde ilâve edilmiştir.

Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

Reis	Reisvekilli
Edirne	İstanbul
Şakir	Fuat
Mazbata Muharriri	
Bursa	Bursa
Muhlis	Dr. Ş. Lütfi
Erzurum	Erzurum
H. Aziz	N. Atuf
Isparta	Kırklareli
Mükerrerem	M. Nahit
Niğde	Sivas
M. Ata	M. Remzi

Sivas

Rasım

Hükümetin Teklif:

Madde 1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi Bütçe Kanunu ahkâmı Mayıs 1929 nihayetine kadar temdit edilmiştir.

Madde 2. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1 Kânunusani 1929 tarihinden Mayıs 1929 nihayetine kadar mümtet beş aylık masarifine mukabil 1928 bütçesinin merbut cetvelde muharrer fasıl ve maddelerine ceman 117 024 lira elli kuruş tahsisatı munzamına ita kılınmıştır.

Madde 3. — 1928 senesi Kânunusanisinden Mayıs 1929 gayesine kadar tahakkuk edecek maaşat ve ücürat için merbut kadro esastır.

Madde 4. — Bu kanun 1 Kânunusani 1929 tarihinden muteberdir.

Madde 5. — Bu kanunun ahkâmını icraya İktisat Vekili memurdur.

1 . 1 . 1929

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	M. Esat B.
	İmza esnasında hasta
Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
M. Abdülhalik	Ş. Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Dr. T. Rüştü	Ş. Saraçoğlu
Nafta Vekili	İktisat Vekili
Recep	M. Rahmi
Sağlık, İçtimai Muavenet Vekili	
Dr. Refik	

Bütçe Encümeninin Tadili

Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi Bütçe Kanununa Müzeyyel Kanun Lâyihası

Madde 1. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi Bütçe Kanunu ahkâmı Mayıs 1929 nihayetine kadar temdit edilmiştir.

Madde 2. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesinin merbut I numaralı cetvelde yazılı fasıl ve maddelerine ceman 111 422 lira tahsisatı munzamma olarak ilâve olunmuştur.

Madde 3. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi bütçesinde (Masarifi muhakeme) namıyla yeniden açılan onuncu fasla 2 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vaz olunmuştur.

Madde 4. — Karadeniz Boğazı Tahlisiye İdaresinin 1928 senesi masarifi bütçesinin birinci ve ikinci fasıllarına merbut cetveller yerine işbu kanuna merbut II numaralı cetvel ikame olunmuştur.

Madde 5. — İşbu kanuna merbut II numaralı cetvelde gösterilen kadro mucibince Anadolu ve Rumeli cihetleri ile Ağva ve Kefken mevakilerinde ve Fener dubasında ifayı hizmet edenler hakkında müstahdem ahkâmı tatbik olunur.

Madde 6. — Bu kanun 1 Kânunusani 1929 tarihinden muteberdir.

Madde 7. — Bu kanun ahkâmını icraya İktisat Vekili memurdur.

(1) NUMARALI CETVEL.

Fasıl	Madde	Muhassasatın nevi	Lira
1		Maaşat	
	1	Müdürü umumi	500
	2	Merkez memurini	1 625
		Fasıl yekûnu	2 125
2		Ücürat	
	1	Müstahdemini daimi	61 510
3		Tahsisatı fevkalâde	3 288
4		Müdürü umumi tahsisatı maktuası	208
5		Mütেকaidin, eytam ve eramil	
	1	Maaş	1 667
	2	Tahsisatı fevkalâde	3 542
		Fasıl yekûnu	5 209
6		Masarifi muhtelifi	
	1	Fener duba kaptan ve kaptan muavinleriyle ihtiyat kaptan ve tarifesinin tayin bedelati	2 355
	2	Sevahiil müdür, muallim, tabip cerrah ve muallim muavinlerinin hayvan yem bedelatiyla roket beygirlerinin arpa, saman, çayır ve kaya tuzu esmanı	2 973

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	Lira
	3	Sevahlil müdürü, muallim, muallim muavınleriyle kâtip, ser makinist ve fener duba kaptan ve kaptan muavınleri ve ihtiyat kaptanının sayfiye ve şitaiye elbise bedelati	405
	4	Sevahlil müstahdemini ile fener duba tarifesinin sayfiye, şitaiye elbise, kundura, serpuş, kamsele, kocuk ve iş elbisesi bedelati	5 688
	5	Tenvirat, mahrukat esmanı	2 135
	6	Bedeli icar	875
	7	Mefruşat esmanı	700
	8	Tamirat masarifi	5 000
	9	Harcirah	1 042
	10	Eşya ve eczayi tibbiye ve kırtasiye ve levazımatı ile mustahdiminin hastahane masarifi ve top mahalline hartuç ve funya esmanı ve telefon hututu için levazım esmanıyle daire telefon ücuratı ve romorkör ve motor ücreti ve muvakkat ücurat ve masarifi müteferrika ve kazazedegânın ilbas ve iâşe masarifi	12 000
	11	Meclisi idare ücuratı içtimaiyesi	1 042
	12	İdare ve sevahlil memurini ile efrat ve çavuşlarına ve fener dubası kaptanlarıyle taifesine mükafatı nakdiye	500
	13	Hayat ve kaza sigorta bedeli	1 667
		Fasıl yekûnu	36 382
	7	Telgraf ücuratı	250
	9	Eski seneler düyunu	450
	10	Masarifi muhakeme	2 000
		Umumi yekûn	111 422

Memuriyetin Nev'i	Ücret		Memuriyetin Nev'i	Ücret	
	Adet	Lira		Adet	Lira
Siren düdüğü neferi (Siren lostromosu)	1	55	Cankurtaran sandal ikinci reisi (Cankur-		
Siren düdüğü neferi (Siren birinci yağcısı)	1	42	taran sandal ikinci serdümeni)	1	48
Siren düdüğü neferi (İkinci yağcısı)	1	40	Cankurtaran sandal tayfası	12	42
Hastane hademesi	2	40	Telefon hat neferi	1	40
Marangoz	1	56	Kefken Mevkii		
Nakkaş	1	42	Muallim (İkinci sınıf tahlisiye kaptanı)	1	70
Şoför	1	100	Sıhhiye memuru	1	60
Odacı	1	20	Kâtip ve ambar memuru	1	50
Ağva Mevkii			Roket onbaşısı (Roket mevkii memur		
Tabip (1)	1	50	muavini)	1	45
Kâtip ve ambar memuru	1	50	Roket tayfası	10	40
Cankurtaran sandal çavuşu (Cankurta-			Telefon hat neferi	1	40
ran sandal mevkii memuru)	1	60	Fener Dubası		
Cankurtaran sandal birinci reisi (Cankur-			Birinci kaptan (Birinci süvari)	1	90
taran sandal birinci serdümeni)	1	50	İkinci kaptan (İkinci süvari)	1	80
			Birinci kaptan muavini (Muavin kaptan)	2	65
			Güverte lostromosu	2	55
			Fener lostromosu	2	52
			Tayfa	19	45

(1) Mahallinde diğer müessesatta müstahdem ta-
biplerden birine işbu ücret verilebilir.

